

Antibiotikaresistens : Hva gjør Mattilsynet med utfordringen ?

Seniorrådgiver Siri Løtvedt,
Tilsynsavdelingen
Seksjon Landdyr og dyrehelsepersonell

AB resistens – situasjonen i dag

**Norge har lav forekomst av antibiotika-resistente bakterier i forhold til mange andre land.
Norge har et svært lavt forbruk av antibiotika til dyr.
Norge har en god dyrehelse
87 % av antibiotikaforbruket i Norge er til mennesker**

**I mange andre land er situasjonen en helt annen.
Større forbruk av antibiotika til mennesker og dyr ,
høyere forekomst av dyresjukdommer og resistente bakterier.**

**Disse landene reiser vi på ferie til, vi spiser mat der,
importerer matvarer derfra og ligger på sykehus der.**

AB resistens

Mattilsynet jobber med:

Å bevare den gode dyrehelsa

Å samle kunnskap om årsaksfaktorer og tilstand

Antibiotikabruk

Regelverksutvikling

Samarbeide og informasjon

Bekjempelse

Bevare god dyrehelse medvirker til lavt AB-forbruk til dyr

Hindre innførsel av smitte : Økt reisevirksomhet, økt mobilitet i arbeidsstyrken, økt interesse og mulighet for innførsel av dyr, mat og andre produkter.

Arbeide for redusert forekomst av sykdommer som vi har i Norge og som kan føre til antibiotikabehandling

Regelverk og tilsyn med:

- **Innførsel av dyr: attestkrav, isolasjon, prøvetaking**
- **Smittesluse**
- **Dyrevelferd**

Holdninger

- **Overholde regelverket**
- **Tilleggskrav**
- **«Det er ikke alt som er lov som er lurt»**

Kunnskapsinnhenting

Deltar i internasjonale fora og arbeidsgrupper med fokus på resistens og antibiotikabruk

Bestilling til Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) :

- **Risikovurdering av «Antimikrobiell resistens hos bakterier i matkjeden i et folkehelseperspektiv»**
- **Risikovurdering av koksidiostatika og mulig utvikling av antibiotikaresistens**
- **Risikovurdering av overføring av bakterier med antimikrobiell resistens mellom kjæledyr og mennesker**

Kunnskap om tilstand

NORMVET (Norsk overvåkingsprogram for antibiotikaresistens i mikrober fra fôr, dyr og Næringsmidler):

Overvåker utviklingen innen resistensutvikling og antibiotikaforbruk hos dyr

I 2015 fokus på ESBL og kinolonresistens hos storfe og svin og i visse matvarer og fôr, og MRSA hos storfe.

MRSA:

Kartlegging hos svin i 2014.

Overvåkingsprogram svin fra 2015.

Kunnskap om antibiotikabruk

Overvåking – NORMVET og VetReg (Veterinært Legemiddelregister)

Tilsyn med legemiddelbruk

Tilsyn med dyrehelsepersonell

Terapianbefalinger

Regelverksutvikling

**Ny forskrift om bruk av legemidler
til dyr**

**Arbeider med forslag om regelverk
for å beskytte mot MRSA**

Samarbeide og informasjon

Strategisk forum resistens

Informasjon til publikum :

Om smittefare fra dyr til mennesker og andre dyr

Smittehygiene i husdyrhold

Om håndtering av kjøtt

Generell kjøkkenhygiene

ESBL – Quinolonresistens – VRE.....

Samler kunnskap

Har spilt inn forskningsbehov til departement

Prøvetaking

Kontakt med næring

MRSA: meticillinresistente
Staphylococcus aureus
ESBL: extended spectrum betalactamase
VRE: vankomycinresistente
pneumokokker

SCANPIX

MRSA i svinebesetninger

Spredte funn i anonyme kartlegginger tidligere

Kunne anta at smitten ikke var veldig utbredt.

MRSA kommer i hovedsak inn i besetningene enten via innkjøp/inntak av dyr eller med folk som er bærere.

Er det mulig å sanere bort MRSA ? Kost/nytte ?

Utbrudd i 2013-2014 : totalt funnet 24 positive besetninger. Besetningene ble sanert (tømt for dyr, vasket, desinfisert, prøvetatt) etter hvert som de ble oppdaget. Etter negativ prøve ble nye dyr satt inn og fulgt opp med prøvetaking.

MRSA

Konklusjon : Det er mulig å sanere en svinebesetning for MRSA.

Men hva vil det koste ?

Samfunnsøkonomisk analyse

Kartlegging 2014 : Alle smågrisproduserende besetninger med over 10 purker ble prøvetatt våren 2014. Funnet 1 positiv besetning og 1 positiv kontaktbesetning.

Alle besetningene er nå slaktet ut og mange har fullført saneringen.

Overvåkingsprogram fra 2015

Hvordan er det for den enkelte bonde å få påvist MRSA i sin besetning ?

Stor belastning for berørte dyreeiere

Må løse en oppgave for fellesskapet og folkehelsen

Oppfattes av noen som stigmatiserende

Prøvetas, og noen er smittet

Omfattende, kostbart og krevende arbeid å gjennomføre sanering av dyreholdet

Erstatningsordningen og forsikring

Spørsmål ?

Takk for meg !